



Република Србија
Министарство финансија

БИЛТЕН

СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И
СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА ПРИМЕНУ
ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА



Број 9
септембар 2021.
година LXI
ISSN 0354-3242

БИЛТЕН
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА ЗА
ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 9
септембар 2021.
година LXI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србија
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу
Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
Синиша Мали, министар финансија

Уређивачки одбор
Ана Панчић, др Драган Демировић,
Снежана Карановић, Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Ана Панчић
шеф Одсека за односе Министарства са јавношћу

Уредник
Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel. 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2021 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

С А Д Р Ж А Ј
Ј А В Н И П Р И Х О Д И
П О Р Е З И

1. Порески третман примања које физичко лице - осигураник остварује као купац на основу картице која му омогућава остваривање личног бенефита код партнера осигуравајућег друштва (приликом куповине робе код партнера - продавца робе, купац остварује попуст у цени робе) који новчани износ у висини оствареног попушта уплаћује осигуравајућем друштву у име и за рачун осигураника на име премије осигурања 7

П О Р Е З Н А Д О Д А Т У В Р Е Д Н О С Т

1. Порески третман консултантских услуга које страном лице – лице које у Републици Србији нема седиште, односно пребивалиште, пружа Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде 15

П О Р Е З Н А Д О Б И Т П Р А В Н И Х Л И Ц А

1. Испуњавање услова у погледу запошљавања из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит правних лица када на основу уговора о пружању услуга, закљученим са другим правним лицем (који послује у оквиру исте групације), обвезник (том правном лицу) ставља на располагање, односно упућује на ограничено време одређени број (својих) запослених, при чему упућени запослени

остају у радном односу код обвезника који им (током целокупног периода радног ангажовања код другог правног лица) исплаћује зараде за обављани рад и време проведено на раду, као и друга примања по основу радног односа 19

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода физичког лица по основу капиталног добитка у случају када физичко лице које је као власник удела уписано у регистар привредних субјеката - при чему је у вези са држањем, коришћењем и располагањем удела у привредном друштву уговором закљученим са другим физичким лицем као стварним власником удела (лице „А“) регулисан њихов међусобни однос и његов статус да он као формални власник (лице „Б“) држи, користи и располаже уделом у своје име а за рачун другог физичког лица које је стварни власник удела (лице „А“) - у случају продаје предметног удела трећем лицу 23

2. Опорезивање годишњим порезом на доходак грађана прихода од самосталне делатности 27

3. Да ли порески орган треба да решењем утврди порез у случају када је физичко лице остваривало приходе по основу којих је постојала обавеза обрачунавања и плаћања пореза и доприноса самоопорезивањем и по основу којих (прихода) је подносило пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО са обрачунатим порезом и доприносима, али на зараду уместо на други приход? 32

4. Опорезивање прихода од давања у закуп непокретности који оствари физичко лице - нерезидент Републике Србије, као и пренос тако остварених средстава у иностранство 36

5. Порески третман давања запосленима која послодавац врши на терет својих средстава плаћањем здравственој установи трошкова лабораторијског испитивања ради утврђивања присуства вируса SARS-CoV-2 међу запосленима40

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Шта чини основицу пореза на имовину за 2021. годину за земљиште пореског обвезника који води пословне књиге и који вредност непокретности у тим књигама исказује по методу фер вредности у складу са МСФИ за МСП?43

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. По којој стопи се обрачунава и плаћа допринос за обавезно социјално осигурање по основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник?47

ЦАРИНЕ

1. Коришћење електронског потписа и необавезна употребе печата привредних субјеката на документацији у царинском поступку49

2. Полагање и раздужење обезбеђења за царински дуг за робу која се ставља у слободан промет51

3. Услови и потребна документација за увоз путничких моторних возила Jaguar и Land Rover пореклом из Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске (у даљем тексту: УК), која се

увозе из Мађарске, у циљу примене преференцијалног режима трговине у складу са Споразумом о партнерству, трговини и сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске57

ФИСКАЛНЕ ПОГОДНОСТИ И ДИРЕКТНА ДАВАЊА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ

1. Када је привредно друштво, које је користило фискалне погодности и директна давања у току 2020. године, донело одлуку о расподели добити за 2019. годину и за претходне године, а исплату дивиденде није извршило у 2020. години, да ли губи право на фискалне погодности и директна давања која је остварило сагласно Уредби када по наведеној одлуци о расподели добити исплату дивиденде изврши у 2021. години?61

ДИРЕКТНА ДАВАЊА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли привредни субјект који је основан и регистрован код надлежног органа 18. фебруара 2021. године има право на директна давања?63

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у септембру 2021. године.....65

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. Порески третман примања које физичко лице - осигураник остварује као купац на основу картице која му омогућава остваривање личног бенефита код партнера осигуравајућег друштва (приликом куповине робе код партнера - продавца робе, купац остварује попуст у цени робе) који новчани износ у висини оствареног попушта уплаћује осигуравајућем друштву у име и за рачун осигураника на име премије осигурања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-638/2020-04 од 24.9.2021. год.)

а) Са становишта Закона о фискалним касама

Сагласно члану 3. став 1. Закона о фискалним касама („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 93/12, у даљем тексту: ЗФК) прописано је да је лице које је уписано у одговарајући регистар и који обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Одредбом члана 4. став 1. тачка 20) ЗФК прописано је да фискална каса мора да онемогући брисање или замену података о већ програмираним добрима или услугама у бази података фискалне касе, осим цене јединице мере, од момента формирања првог фискалног исчека у текућем периоду до момента израде дневног извештаја за текући период.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Службени гласник РС“, бр. 61/10, 101/10, 94/11, 83/12, 59/13 и 100/14, у даљем тексту: Уредба) прописане су делатности код чијег

обављања не постоји обавеза евидентирања оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно наведеној Уредби, лице које обавља делатност из области делатности 65 (Осигурање, реосигурање и пензијски фондови, осим обавезног социјалног осигурања), није дужно да уплате примљене приликом обављања наведених делатности евидентира преко фискалне касе.

У складу са наведеним одредбама ЗФК и Уредбе, у случају када обвезник (партнер) евидентирањем промета преко фискалне касе врши промет добара осигуранику, доносиоцу картице која омогућава одређене бенефите у виду попушта (нпр. 10% попушта), дужан је да евидентира промет преко фискалне касе са оствареним попустом.

То значи да је у претходно наведеном случају потребно извршити промену малопродајне цене артикла у бази података фискалне касе, тако да се цена артикла сведе на вредност оствареног попушта коришћењем картице сагласно члану 4. став 1. тачка 20) ЗФК.

При томе, потребно је да се, у складу са другим прописима, код промене јединичне цене артикла у бази података фискалне касе, обезбеди и евиденција промета са промењеним ценама - нивелација цена за горе наведене артикле којима је цена промењена у бази података фискалне касе.

Такође, напомињемо да се у бази података фискалне касе могу мултиплицирати артикли, што значи да би партнер могао формирати артикле чија је цена умањена у складу са уговореним бенефитима које има осигураник, доносилац картице верности.

Када је у питању начин евидентирања доплате животног осигурања у износу оствареног попушта, приликом куповине код партнера са којима осигуравајуће друштво има закључен уговор у корист осигураника, партнер није у обавези да тако примљену накнаду за доплату животног осигурања евидентира преко фискалне касе у име и за рачун осигуравајућег друштва, сагласно наведеним одредбама ЗФК и Уредбе.

Према томе, у конкретном случају то значи да би партнер нпр. када је редовна цена добра 100 РСД, осигуранику доносиоцу картице која омогућава попуст од 10%, евидентирао промет преко фискалне касе у износу од 90 РСД и самим тим од осигураника примио за тај промет 90 РСД. Преостали износ од 10 РСД остварен попустом, осигураник може употребити за доплату животног осигурања, при чему партнер није у обавези да тако примљену накнаду евидентира преко фискалне касе.

При томе напомињемо, са аспекта ЗФК није од значаја да ли се доплата животног осигурања врши из оствареног попуста, коришћењем опције „заокружи и допуни” како наводите у вашем допису или неким другим новчаним средствима осигураника, уплатом на продајном месту партнера.

Такође сматрамо да је потребно обезбедити посебну евиденцију на продајном месту партнера који има потписан уговор са осигуравајућим друштвом да у њихово име и за њихов рачун наплаћује доплату животног осигурања од стране осигураника, а у складу са прописима који регулишу област рада осигуравајућих друштава.

2. Са становишта Закона о порезу на додату вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20, у даљем тексту: ЗПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. ЗПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. ЗПДВ, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 17. став 1. ЗПДВ прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према ставу 4. тачка 2) истог члана ЗПДВ, основица не садржи износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако те износе преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату и ако су ти износи посебно евидентирани.

Одредбом члана 45. став 1. тачка 2) Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21 и 64/21, у даљем тексту: ППДВ) прописано је да основица не садржи износе које обвезник ПДВ наплаћује у име и за рачун другог, ако те износе преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату и ако су ти износи посебно евидентирани.

Према ставу 2. истог члана ППДВ, обвезник ПДВ посебно евидентира износе из става 1. тач. 2) и 3) овог члана тако што у својој евиденцији прописаној овим правилником обезбеђује податке о тим износима.

У рачуну који обвезник ПДВ издаје за промет добара или услуга посебно се исказују износи из става 1. тач. 2) и 3) овог члана (члан 45. став 3. ППДВ).

Сагласно одредби члана 42. став 1. ЗПДВ, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

Рачун, у складу са ставом 4. истог члана ЗПДВ, нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника - издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника - примаоца рачуна;

- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Према члану 45. ЗПДВ, министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Одредбом члана 164. став 1. тачка 1) ППДВ прописано је да обвезник ПДВ нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона за промет добара и услуга физичким лицима, са изузетком предузетника, која нису обвезници ПДВ.

Сагласно наведеном, када обвезник ПДВ - партнер, на основу закљученог уговора са осигуравајућим друштвом, наплаћује од осигураника - физичких лица новчана средства на име премије осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва и преноси их осигуравајућем друштву, предметна новчана средства не сматрају се накнадом нити делом накнаде за промет добара, односно услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ. Напомињемо, обвезник ПДВ - партнер дужан је да у својој евиденцији прописаној ППДВ обезбеди податке о износива тих новчаних средстава.

3. Са становишта Закона о порезу на доходак грађана

Сагласно одредбама члана 1. став 1. и члана 2. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11 - УС, 93/12, 114/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 12/15, 13/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21,

у даљем тексту: ЗПДГ), порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети од опорезивања тим законом.

Приходи који, сагласно ЗПДГ, подлежу опорезивању порезом на доходак грађана, опорезују се било да су остварени у новцу, у натури, чињењем или на други начин (члан 3. став 2. ЗПДГ).

Имајући у виду наведено, примање које физичко лице - осигураник остварује као купац на основу картице која му омогућава остваривање личног бенефита код партнера (приликом куповине робе код партнера - продавца робе, купац остварује попуст у цени робе, нпр. уместо А цене, плаћа Б цену која је мања од А цене) који новчани износ у висини оствареног попушта уплаћује осигуравајућем друштву у своје име и за рачун осигураника на име премије осигурања (на његову полису животног осигурања), без осигураникове (купчеве) обавезе противчидбе на име тако уплаћених средстава (према партнеру или другом лицу), сматрамо да такво примање (попуст у цени робе) не представља приход који подлеже опорезивању порезом на доходак грађана.

Кад осигураник приликом плаћања цене за робу користи опцију „заокружи и допуни”, тако што цену за робу коју плаћа својом вољом увећава за одређени износ, који партнер прима као наплату осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва (коју врши као поверени посао у складу са претходно закљученим уговором са осигуравајућим друштвом) и тај износ уплаћује у име и за рачун осигураника на име премије осигурања (на његову полису животног осигурања), уплата тих средстава од стране партнера на име премије осигурања осигураника не сматра се приходом који подлеже опорезивању порезом на доходак грађана.

4. Са становишта Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС“, бр. 26/01, 45/02 - СУС, 80/02,

80/02 - др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 - УС, 47/13, 68/14 - др. закон, 95/18, 99/18 - УС, 86/19 и 144/20, у даљем тексту: ЗПИ), порез на наслеђе и поклон плаћа се на право својине и друга права на непокретности из члана 2. став 1. овог закона, које наследници наследе, односно поклонопримци приме на поклон.

Према одредби члана 14. став 2. ЗПИ, порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени:

- 1) готов новац;
- 2) штедни улог;
- 3) депозит у банци;
- 4) новчано потраживање;
- 5) право интелектуалне својине;
- 6) право својине на возилу, пловилу, односно ваздухоплову и другим покретним стварима.

Поклоном, у смислу овог закона, сматра се и пренос без накнаде имовине правног лица, која је предмет опорезивања у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. до 6. овог члана (члан 14. став 3. ЗПИ).

Према одредби члана 14. став 4. тач. 1) и 2) ЗПИ, поклоном, у смислу тог закона, не сматра се:

1) пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 3. тог члана на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону;

2) приход физичког лица по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно који је предмет опорезивања порезом на доходак грађана, у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана.

Од опорезивања порезом на наслеђе и поклон изузима се наслеђе, односно поклон, новца, права, односно ствари из ст. 2. и 3. овог члана, које наследник наследи, односно поклонопримац прими на поклон, од истог лица, за вредност наслеђа односно поклона,

до 100.000 динара у једној календарској години по сваком од тих основа (члан 14. став 6. тачка 3) ЗПИ.

Ако је вредност наслеђених, односно на поклон примљених ствари из ст. 2. и 3. овог члана, од истог лица у једној календарској години, по сваком од тих основа већа од 100.000 динара, од опорезивања се изузима 100.000 динара у тој календарској години по сваком од тих основа (члан 14. став 7. ЗПИ).

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. ст. 2. и 3. овог закона је резидент Републике Србије за предмет који се налази на територији Републике Србије, или у иностранству (члан 15. став 2. ЗПИ).

По нашем мишљењу, кад део цене коју је осигураник као купац платио продавцу за куповину робе, који је као такав евидентиран кроз фискалну касу и чини приход продавца, продавац (сходно претходно закљученом уговору са осигуравајућим друштвом) у име и за рачун купца уплаћује на име купчеве премије животног осигурања код осигуравајућег друштва, без купчеве обавезе противчидбе на име тако уплаћених средстава (према продавцу робе или другом лицу), при чему је продавац на име купца (одједном или у више оброчних давања) уплатио износ до 100.000 динара у једној календарској години, то примање није предмет опорезивања порезом на поклон.

Кад осигураник приликом плаћања цене за робу користи опцију „заокружи и допуни”, тако што цену за робу коју плаћа својом вољом увећава за одређени износ, који партнер прима као наплату осигурања у име и за рачун осигуравајућег друштва (коју врши као поверени посао у складу са претходно закљученим уговором са осигуравајућим друштвом) и тај износ уплаћује у име и за рачун осигураника на име премије осигурања (на његову полису животног осигурања), уплата тих средстава од стране партнера на име премије осигурања осигураника није поклон, као предмет опорезивања порезом на поклон.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман консултантских услуга које страно лице – лице које у Републици Србији нема седиште, односно пребивалиште, пружа Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-747/2021-04 од 31.8.2021. год.)

У складу са Законом о порезу на додату вредност вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20, у даљем тексту: Закон), место промета услуга одређује се у зависности од тога да ли се услуге пружају пореском обвезнику или лицу које није порески обвезник, у смислу члана 12. Закона, при чему је Законом уређено која се лица сматрају пореским обвезницима за сврху примене правила за одређивање места промета услуга. Наиме, када услугу пружа страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга, у складу са чланом 12. став 3. Закона, сматра се:

- свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе.

У случају да се промет услуга врши пореском обвезнику, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште.

У складу са наведеним, када страном лице - лице које у Републици Србији нема седиште, односно пребивалиште, пружа консултантске услуге Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, сматра се да страном лице наведене услуге пружа пореском обвезнику из члана 12. став 3. тачка 2) Закона. Место промета предметних услуга, у складу са чланом 12. став 4. Закона, је место седишта примаоца услуга, у конкретном случају Република Србија. С тим у вези, под претпоставком да страном лице — консултант није обвезник ПДВ у Републици Србији, порески дужник за промет консултантских услуга које пружа то страном лице је прималац услуга - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, независно од тога што то министарство није обвезник ПДВ. За промет наведених консултантских услуга Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде дужно је да обрачуна ПДВ, да поднесе пореску пријаву и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Напомињемо, време промета услуга уређено је одредбама члана 15. Закона, а настанак пореске обавезе одредбама члана 16. Закона.

Сагласно одредбама члана 3. Закона, предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

У складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 3) Закона, порески дужник, у смислу овог закона, је прималац добара и услуга, ако страно лице није обвезник ПДВ у Републици, независно од тога да ли у Републици има сталну пословну јединицу и да ли је та стална пословна јединица обвезник ПДВ у Републици.

Према одредби члана 12. став 1. Закона, овим чланом одређује се порески обвезник искључиво за сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга.

Сагласно одредби става 3. истог члана Закона, када услугу пружа страно лице које се није евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, пореским обвезником којем се пружа услуга сматра се:

- 1) свако лице које обавља делатност као трајну активност без обзира на циљ обављања те делатности;
- 2) правна лица, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Према одредби става 4. истог члана Закона, ако се промет услуга врши пореском обвезнику, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште.

Сагласно одредби члана 15. став 1. Закона, услуга се сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни основ пружања услуга - у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун (члан 15. став 2. Закона).

Делимична услуга сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге (члан 15. став 3. Закона).

Делимична услуга из става 3. овог члана постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада (члан 15. став 4. Закона).

Пореска обавеза, у складу са одредбама члана 16. Закона, настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

1) промет добара и услуга;

2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;

2а) издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) овог закона, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;

3) настанак обавезе плаћања царинског дуга, код увоза добара, а ако те обавеза нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Испуњавање услова у погледу запошљавања из члана 50а став 1. Закона о порезу на добит правних лица када на основу уговора о пружању услуга, закљученим са другим правним лицем (који послује у оквиру исте групације), обвезник (том правном лицу) ставља на располагање, односно упућује на ограничено време одређени број (својих) запослених, при чему упућени запослени остају у радном односу код обвезника који им (током целокупног периода радног ангажовања код другог правног лица) исплаћује зараде за обављани рад и време проведено на раду, као и друга примања по основу радног односа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-776/2021-04 од 06.9.2021. год.)

У складу са одредбом члана 50а став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01... 153/20, у даљем тексту: Закон), порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од једне милијарде динара, који та средства користи за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачком акту обвезника, односно наведених у другом акту обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа се плаћања пореза на добит правних лица у периоду од десет година сразмерно том улагању.

Новозапосленим лицима у смислу става 1. овог члана сматрају се лица која је обвезник запослио у периоду улагања, тако да у моменту испуњења услова за коришћење наведеног пореског ослобођења обвезник има најмање 100 додатно запослених на неодређено време у односу на број запослених на неодређено време

који је имао на последњи дан периода који претходи периоду у којем је започео улагања из става 1. овог члана (члан 50а став 5. Закона).

Према члану 50а став 6. Закона, новозапосленим лицима у смислу става 1. овог члана не сматрају се лица која су, почев од последњег дана пореског периода који претходи периоду улагања, била запослена у, посредно или непосредно, повезаном лицу у смислу члана 59. овог закона, као и лица која нису непосредно радно ангажована код обвезника.

Сагласно одредби члана 50в став 1. Закона, ако обвезник током коришћења пореског ослобођења из члана 50а овог закона смањи број укупно запослених на неодређено време испод броја укупно запослених на неодређено време које је имао у пореском периоду у коме је испунио услове за пореско ослобођење, тако да је просечан број укупно запослених на неодређено време, утврђен на последњи дан периода за који се подноси пореска пријава мањи од броја укупно запослених на неодређено време које је имао у пореском периоду у којем је испунио услове за пореско ослобођење, губи право на пореско ослобођење за цео период коришћења пореског ослобођења и дужан је да у пореској пријави за порески период у којем је смањио број запослених обрачуна, као и да плати порез који би платио да није користио овај подстицај, валоризован од дана подношења пореске пријаве за порески период у коме је остварио право на пореско ослобођење, до дана подношења пореске пријаве за порески период у којем је смањио број запослених, индексом потрошачких цена према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Како произилази из садржине поднетог дописа, на основу уговора о пружању услуга, закљученим са другим правним лицем (који послује у оквиру исте групације), обвезник (том правном лицу) ставља на располагање, односно упућује на ограничено време одређени број (својих) запослених, при чему упућени запослени остају у радном односу код обвезника који им (током целокупног

периода радног ангажовања код другог правног лица) исплаћује зараде за обављани рад и време проведено на раду, као и друга примања по основу радног односа (у складу са општим актом и уговором о раду). По основу закљученог уговора обвезник остварује накнаду, па се, с тим у вези, поставља питање да ли по основу запослених који привремено обављају радне активности код другог правног лица обвезник остварује право на пореско ослобођење из члана 50а Закона.

Сагласно наведеним законским одредбама, новозапосленим лицима сматрају се лица која је обвезник (у периоду улагања) запослио на неодређено време, а који су (истовремено) и непосредно радно ангажовани код обвезника.

Према томе, уколико је у периоду улагања (које није временски ограничено) обвезник запослио на неодређено време лице које је упућено да обавља радне активности код другог правног лица, по основу тог запосленог обвезник не може да оствари право на предметни порески подстицај. Нпр. уколико обвезник који је на последњи дан периода који претходи периоду улагања имао укупно 500 запослених на неодређено време, и у периоду улагања запослио (још) 100 лица на неодређено време који су и непосредно радно ангажовани код обвезника (новозапослена лица), он (обвезник) је дужан да на последњи дан сваког периода за који се подноси пореска пријава током трајања пореског подстицаја одржава број од 100 новозапослених, односно 600 укупно запослених лица. С тим у вези, уколико је обвезник од укупног броја новозапослених лица (100) њих пет упутио на (привремени) рад код другог правног лица, тако да на последњи дан периода за који се подноси пореска пријава (а у којем сматра да је испунио услове прописане одредбама члана 50а Закона) обвезник и даље има укупно 600 запослених (укључујући и пет запослених упућених код другог правног лица), али не и 100 (већ 95) новозапослених, с обзиром да се упућени радници не сматрају новозапосленим јер нису и непосредно радно ангажовани

код обвезника, сматрамо да у конкретном случају нису испуњени услови прописани одредбама члана 50а Закона, па обвезник не остварује право на предметни порески подстицај.

Међутим, уколико у периоду улагања запосли 110 лица на неодређено време од којих су 10 радно ангажовани код другог правног лица, у том случају обвезник је испунио услов у погледу запошљавања и, с тим у вези, остварује право на пореско ослобођење, при чему је, у складу са чланом 50в Закона, дужан да (у току трајања десетогодишењег пореског ослобођења) одржава број запослених на неодређено време које је имао на последњи дан периода у ком је испунио услове за пореско ослобођење (у овом случају 610 лица).

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода физичког лица по основу капиталног добитка у случају када физичко лице које је као власник удела уписано у регистар привредних субјеката - при чему је у вези са држањем, коришћењем и располагањем удела у привредном друштву уговором закљученим са другим физичким лицем као стварним власником удела (лице „А”) регулисан њихов међусобни однос и његов статус да он као формални власник (лице „Б”) држи, користи и располаже уделом у своје име а за рачун другог физичког лица које је стварни власник удела (лице „А”) - у случају продаје предметног удела трећем лицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-908/2021-04 од 10.9.2021. год.)

Према наводима, физичко лице (лице „А“) намерава да стекне одређену имовину али уместо да ту имовину непосредно купи, закључује посебан уговор са другим физичким лицем (лице „Б”) да оно у своје име прибави ту имовину, при чему све економске користи припадају стварном власнику (лице „А”) који доноси све одлуке везане за управљање том имовином, а које формални власник (лице „Б”) само спроводи. Наглашава се да је овде реч о стицању оних облика имовине за које је предвиђен упис права својине у одговарајуће регистре (нпр. права својине на акцијама и уделима у привредним друштвима, права својине на непокретности). У предметном случају, право својине на уделу у привредном друштву стиче лице које у своје име прибавља удео (лице „Б”) и код Агенције за привредне регистре као власник удела у регистар привредних субјеката уписује се то лице (лице „Б”) које је формални власник удела. Истиче се да све економске користи, укључујући и оне до којих долази у случају продаје удела, припадају стварном власнику

(лице „А”). С тим у вези, указујете да продајом удела у привредном друштву може настати приход по основу капиталног добитка у случају када формални власник (лице „Б”), који удео у привредном друштву држи у своје име а за рачун стварног власника, стекне тај удео по једној цени па га после одређеног времена прода трећем лицу (које није повезано лице) по знатно већој цени. Даље, истичете да сам однос између формалног власника (лице „Б”) и стварног власника (лице „А”) подразумева да по извршеној продаји удела од стране формалног власника, новац од продаје буде пренет стварном власнику (лице „А”) уз задржавање, од стране формалног власника (лице „Б”), средстава довољних за покривање трошкова, пореских обавеза и одговарајуће награде за пружене услуге, при чему оба физичка лица као учесници у том односу јасно обелодањују свој међусобни однос (не покушавајући да своје стварне односе прикрију симулованим правним пословима) и пренос новчаних средстава врше по основу писаног споразума из кога се јасно види да је преносилац као формални власник (лице „Б”) држао продати удео у своје име, а за рачун стварног власника (лице „А”). Пренос новчаних средстава са рачуна лица „Б“ на рачун лица „А“ одвија се у Републици Србији, преносом новчаних средстава са једног резидентног рачуна на други резидентни рачун. Такође наводите да су, по правилу, односи између стварног власника (лице „А”) и лица које наступа као формални власник (лице „Б”) засновани на личном поверењу, уз увођење одређених правних инструмената који имају за циљ да пруже сигурност стварном власнику (нпр. унапред потписан уговор о купопродаји удела између стварног власника и формалног власника).

Сагласно одредбама чл. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - УС, 93/12, 14/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21, у даљем

тексту: Закон), порез на доходак грађана плаћају физичка лица која остварују доходак, на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети од опорезивања, односно који су ослобођени од плаћања пореза овим законом.

Одредбом члана 72. став 1. тачка 3) Закона прописано је да капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, остварену преносом удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности.

Под преносом се сматра продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду (члан 72. став 2. Закона).

Сагласно одредби члана 72. став 3. Закона, обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности из става 1. тог члана.

Продајном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне (члан 73. став 1. Закона).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, с тим да се набавна цена увећава годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике (члан 74. ст. 1. и 13. Закона).

Одредбом члана 143. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19) прописано је да се својство члана друштва стиче даном регистрације власништва над уделом у складу са законом о регистрацији.

Својство члана друштва престаје даном регистрације престанка својства члана друштва у складу са законом о регистрацији (члан 143. став 2. Закона о привредним друштвима).

Обвезник пореза на капитални добитак, према члану 72. став 3. Закона, је свако физичко лице које је извршило пренос удела у привредном друштву. Имајући у виду наведено, сматрамо да када физичко лице које је као власник удела уписано у регистар привредних субјеката у складу са Законом о привредним друштвима - при чему је у вези са држањем, коришћењем и располагањем удела у привредном друштву уговором закљученим са другим физичким лицем као стварним власником удела (лице „А“) регулисан њихов међусобни однос и његов статус да он као формални власник (лице „Б“) држи, користи и располаже уделом у своје име а за рачун другог физичког лица које је стварни власник удела (лице „А“) - у случају продаје предметног удела трећем лицу (које није повезано лице) оствари приход по основу капиталног добитка, то физичко лице (лице „Б“) је обвезник пореза на доходак грађана на капитални добитак. Околност да је сагласно уговору између њега (лице „Б“) и другог физичког лица (лице „А“) регулисан њихов међусобни однос као формалног власника удела и као стварног власника удела, није од значаја за опредељење статуса пореског обвезника по основу капиталног добитка.

Новчана средства која се по извршеној продаји удела од стране формалног власника (лице „Б“) и по измирењу пореске обавезе по основу капиталног добитка, пренесу стварном власнику (лице „А“) уз задржавање од стране формалног власника (лице „Б“) одређених средстава (довољних за покривање трошкова, других дажбина и одговарајуће награде за пружене услуге), по нашем мишљењу, не представљају приход који је предмет опорезивања порезом на капиталне добитке као приход стварног власника (лице „А“). Потребно је да из правно релевантне документације неспорно може да се утврди да су учесници (лице „А“ и лице „Б“) јасно и недвосмислено, у складу са прописима уредили свој међусобни однос (не покушавајући да свој стварни однос прикрију симулованим правним послом; да је писаним споразумом између уговорних страна уређен међусобни однос са свим елементима таквог правног

посла; да је несумњиво да је преносилац као формални власник (лице „Б”) држао, користио и располагао продатим уделом у своје име а за рачун стварног власника (лице „А”) коме и припадају све економске користи; и др.) као и да се пренос новчаних средстава са резидентног рачуна лица „Б“ врши на резидентни рачун лица „А”.

Указујемо да се сагласно начелу фактицитета, пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини и да у сваком конкретном случају порески орган утврђује чињенично стање од значаја за опредељење пореске обавезе по основу прихода физичког лица.

2. Опорезивање годишњим порезом на доходак грађана прихода од самосталне делатности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-560/2020-04 од 02.9.2021. год.)

Сагласно одредбама члана 33. ст. 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - УС, 93/12, 114/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21, у даљем тексту: Закон), опорезиви приход од самосталне делатности је, између осталог, опорезива добит која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са прописима којима се уређује рачуноводство за обвезника који је дужан да води двојно књиговодство, односно у складу са прописом из члана 49. овог закона за обвезника који води просто књиговодство, на начин утврђен овим законом.

Усклађивање прихода и расхода, утврђивање капиталних добитака и губитака, утврђивање износа капиталних добитака

који се укључују у опорезиви приход од самосталне делатности и порески третман губитака из ранијих година исказују се у пореском билансу предузетника у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује порез на добит правних лица, ако овим законом није друкчије одређено (члан 35. став 1. Закона).

Према одредби члана 87. став 1. Закона, годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији (у даљем тексту: Република) у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то:

1) резиденти за доходак остварен на територији Републике и у другој држави;

2) нерезиденти за доходак остварен на територији Републике.

Доходком из става 1. овог члана, сагласно одредбама члана 87. став 2. Закона, сматра се годишњи збир:

1) зарада из чл. 13. до 15б Закона;

2) опорезивог прихода од самосталне делатности из члана 33. став 2. и члана 40. Закона;

3) опорезивог прихода од ауторских и сродних права и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона;

4) опорезивог прихода од непокретности из члана 65в Закона;

5) опорезивог прихода од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. и 4. Закона;

6) опорезивог прихода спортиста и спортских стручњака из члана 84а Закона;

6а) опорезивог прихода од пружања угоститељских услуга из члана 84б Закона;

7) опорезивих других прихода из члана 85. Закона;

8) прихода по основима из тач. 1) до 6) и тачке 7) овог става, остварених и опорезованих у другој држави за обвезнике из става 1. тачка 1) овог члана.

Зараде из става 2. тачка 1) овог члана и опорезиви приходи из тачке 2) тог става у вези са чланом 40. овог закона и тач. 3), 6) и 7) тог става умањују се за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене на те приходе у Републици на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а опорезиви приходи из тачке 2) тог става у вези са чланом 33. став 2. овог закона и тач. 4), 5) и 6а) тог става умањују се за порез плаћен на те приходе у Републици. За предузетнике који су се определили за личну зараду, зарада се умањује за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене на те приходе у Републици на терет предузетника који се определио за зараду, а опорезиви приход из члана 33. став 2. овог закона који оствари од самосталне делатности умањује се за порез плаћен на те приходе у Републици (члан 87. став 3. Закона).

Одредбом члана 87. став 6. Закона прописано је да доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 5. овог члана и неопорезивог износа из става 1. овог члана.

Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности („Службени гласник РС”, бр. 23/14, 7/17 и 52/20, у даљем тексту: Правилник о пореском билансу) уређује се садржај пореског биланса за утврђивање основице пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности, начин умањења обрачунатог пореза за улагања у основна средства и начин утврђивања сразмерног дела улагања у основна средства.

За утврђивање основице пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности, обвезник пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности саставља порески биланс на Обрасцу ПБ 2 - Порески биланс обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности за период од ___ до ___ 20__ . године, који је одштампан уз правилник и чини његов саставни део (члан 2. Правилника о пореском билансу).

Према одредби члана 3. тачка 20) Правилника о пореском билансу, у Образац ПБ 2 уноси се под редним бројем 51. податак о опорезивој добити, која се утврђује рачунским путем (сабирањем и одузимањем износа са назначених ред. бр.), а ако је ова вредност негативна исказује се као губитак на редном броју 52.

У Образац ПБ 2 уноси се под редним бројем 53. - номинални износ губитка који је исказан у пореском билансу из претходних година, који се преноси на терет добити текуће године, и то највише до висине опорезиве добити, у складу са чланом 35. Закона, а у вези са чланом 32. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01 80/02, 80/02 - др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 91/15 - др. пропис, 1 12/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20), а податак на овом редном броју уноси се при изради коначног пореског биланса (члан 3. тачка 22) Правилника о пореском билансу).

У Образац ПБ 2 уноси се под редним бројем 54. - остатак опорезиве добити, који се исказује као позитивна разлика износа са ред. бр. 51. и 53. (члан 3. тачка 23) Правилника о пореском билансу).

Одредбом члана 1. тачка 2) Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на доходак грађана који се плаћа по решењу („Службени гласник РС“, бр. 90/17, 38/18, 20/19 и 19/21, у даљем тексту: Правилник о обрасцима пореских пријава) прописује се начин подношења и садржина пореске пријаве за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана у складу са чл. 87-89а Закона.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 2) Правилника о обрасцима пореских пријава, пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана подноси се Пореској управи на Обрасцу ППДГ-2Р - Пореска пријава за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за ____ годину, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

У пореску пријаву ППДГ-2Р, део 3. Подаци о приходима који се опорезују, под редним бројем 3.3 Опорезиви приход од самосталне делатности, под редним бројем 3.3.1 Опорезиви приход од самосталне делатности, уноси се износ опорезиве добити из члана 33. став 2. Закона, односно паушално утврђен приход из члана 40. Закона, у зависности од начина утврђивања и плаћања пореза на приходе од самосталне делатности (члан 17. тачка 3) подтачка (1) Правилника о обрасцима пореских пријава).

Имајући у виду наведене одредбе, годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике. Дакле, за утврђивање годишњег пореза, доходак као годишњи збир опорезивих прихода односи се на приходе који су остварени у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана.

За приходе од самосталне делатности за обвезника који порез плаћа на стварни приход, сагласно члану 33. ст. 1. и 2. Закона, пореска основица је опорезиви приход који чини опорезива добит која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са прописима којима се уређује рачуноводство за обвезника који је дужан да води двојно књиговодство, односно у складу са прописом из члана 49. Закона за обвезника који води просто књиговодство, на начин утврђен Законом.

Опорезиви приход од самосталне делатности као опорезива добит која се утврђује у пореском билансу за дату календарску годину (обрачунски период) усклађивањем добити исказане у билансу успеха за ту календарску годину, исказује се на ред. бр. 51. у Обрасцу ПБ 2. Номинални износ губитка који је исказан у

пореском билансу из претходних година, који се преноси на терет добити текуће године, и то највише до висине опорезиве добити за текућу календарску годину, у складу са чланом 35. Закона, а у вези са чланом 32. Закона о порезу на добит правних лица, као податак уноси се при изради пореског биланса и исказује се на ред. бр. 53. у Обрасцу ПБ 2. Позитивна разлика износа са ред. бр. 51. и 53. исказује се на ред. бр. 54. у Обрасцу ПБ 2 као остатак опорезиве добити.

С тим у вези, како се према члану 87. став 2. тачка 2) Закона, у доходак који се опорезује годишњим порезом, у збир опорезивих прихода урачунава и опорезиви приход од самосталне делатности који је остварен у календарској години за коју се утврђује годишњи порез, то се као опорезиви приход који се урачунава у основицу годишњег пореза урачунава приход који је настао у календарској години и с тим у вези утврђена опорезива добит текућег пореског периода исказана у Обрасцу ПБ 2 на ред. бр. 51 .

У Образац ППДГ-2Р под редним бројем 3.3.1 Опорезиви приход од самосталне делатности, према члану 17. став 1 . тачка 3) подтачка (1) Правилника о обрасцима пореских пријава, уноси се износ опорезиве добити из члана 33. Закона, која се као опорезива добит текућег пореског периода (опорезиви приход од самосталне делатности који је остварен у одређеној календарској години) исказује на ред. бр. 51. у Обрасцу ПБ 2. У Образац ППДГ-2Р под редним бројем 3.3.1 Опорезиви приход од самосталне делатности, не уноси се износ који се исказује на ред. бр. 54. у Обрасцу ПБ 2 као остатак опорезиве добити.

3. Да ли порески орган треба да решењем утврди порез у случају када је физичко лице остваривало приходе по основу којих је постојала обавеза обрачунавања и плаћања пореза и доприноса самоопорезивањем и по основу којих (прихода)

је подносило пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО са обрачунатим порезом и доприносима, али на зараду уместо на други приход?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-689/2021-04 од 23.7.2021. год.)

Сагласно одредбама члана 85. став 1. тач. 1) и 16) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - УС, 93/12, 14/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 13/17, 95/18, 86/19 и 153/20, у даљем тексту: Закон), који закон је био на снази пре измена и допуна које су ступиле на снагу 7. маја 2021. године, осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито приходи по основу уговора о делу, као и сви други приходи који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Према одредби члана 100а став 2. Закона, обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације, дужан је да сам обрачуна и уплати порез по одбитку по одредбама овог закона, ако порез не обрачуна и не уплати исплатилац прихода.

Сагласно одредби члана 6. тачка 17) Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19 и 153/20, у даљем тексту: Закон о доприносима), који закон је био на снази пре допуне која је ступила на снагу 7. маја 2021. године, лице које остварује уговорену накнаду је физичко лице које обавља послове по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о допунском раду и другог уговора

или по неком другом основу, а за извршен рад остварује уговорену накнаду, односно накнаду за рад (у даљем тексту: уговорена накнада).

Основица доприноса за лица која остварују уговорену накнаду је опорезиви приход од уговорене накнаде у складу са законом који уређује порез на доходак грађана (члан 28. Закона о доприносима).

Сагласно одредби члана 57. став 2. Закона о доприносима, лице које остварује уговорену накнаду дужно је да само обрачуна и уплати доприносе у случају када ту накнаду остварује од лица које приликом исплате накнаде није обвезник обрачунавања и плаћања доприноса.

Одредбом члана 12. став 1. тачка 3а) Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03, 64/04 - УС, 84/04 - др. закон, 85/05, 101/05 - др. закон, 63/06 - УС, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 - УС, 86/19 и 62/21) прописано да осигураници самосталних делатности јесу лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца, који нема регистровано представништво у Републици Србији, код кога за обављен посао остварују накнаду (уговорена накнада), а нису осигурани по другом основу.

Порески обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза на приходе од непокретности на Обрасцу ПП ОПО - Пореска пријава о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду/ другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника, који је прописан Правилником о пореској пријави о обрачунатом порезу самоопорезивањем и припадајућим доприносима на зараду, односно другу врсту прихода од стране физичког лица као пореског обвезника („Службени гласник РС“, бр. 15/16, 20/18 и 27/19).

Одредбом члана 5. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 44/21, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама), који је

ступило на снагу 7. маја 2021. године, прописано је да порески орган решењем утврђује порез на приходе по основу уговорене накнаде од ауторских и сродних права и уговорене накнаде за извршени рад, на које се порез плаћа самоопорезивањем, остварене у периоду почев од 1. јануара 2015. године закључно са 31. децембром 2021. године, уколико није:

- наступила застарелост утврђивања пореске обавезе у складу са прописима који су били на снази у моменту остваривања прихода, или
- правоснажно окончан поступак утврђивања пореске обавезе, или
- пре ступања на снагу овог закона плаћена пореска обавеза у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе.

Сходно наведеном, у случају када је физичко лице остваривало приходе по основу којих је постојала обавеза обрачунавања и плаћања пореза и доприноса самоопорезивањем и по основу којих (прихода) је подносило пореску пријаву на Обрасцу ПП ОПО са обрачунатим порезом и доприносима, у конкретном случају на зараду уместо на други приход сагласно члану 85. Закона, сматрамо да су испуњени услови да порески орган решењем утврди порез сагласно члану 5. став 1. алинеја трећа Закона о изменама и допунама.

Наиме, физичко лице које је пре 7. маја 2021. године (пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама) самоопорезивањем платило порез и доприносе на зараду (као врсту прихода по основу које, сагласно прописима, није било у обавези да плати порез на доходак грађана) уместо на други приход (као врсту прихода по основу које је, сагласно прописима, било у обавези да плати порез на доходак грађана на други приход сагласно члану 85. Закона), сматра се да није платило пореску обавезу у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе.

С тим у вези, како сагласно члану 5. став 1. алинеја трећа Закона о изменама и допунама, порески орган решењем утврђује порез, осим у оним случајевим када је пре 7. маја 2021. године плаћена пореска обавеза у складу са прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе, произлази да у наведеном примеру физичко лице није платило порез у складу за прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе - није платило порез на друге приходе из члана 85. Закона и припадајуће доприносе на уговорену накнаду сагласно Закону о доприносима (већ је порез и доприносе платило на зараду као врсту прихода по основу које није постојала обавеза плаћања у складу за прописима који су били на снази на дан настанка пореске обавезе).

4. Опорезивање прихода од давања у закуп непокретности који оствари физичко лице - нерезидент Републике Србије, као и пренос тако остварених средстава у иностранство
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-718/2020-04 од 21.7.2021. год.)

Одредбом члана 6. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - УС, 93/12, 14/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 12/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник физичко лице које је по одредбама овог закона дужно да плати порез (у даљем тексту: обвезник).

Обвезник пореза на доходак грађана је и физичко лице које није резидент (у даљем тексту: нерезидент) за доходак остварен на територији Републике Србије (члан 8. став 1. Закона).

Према одредби члана 8. став 2. Закона, дохотком, у смислу става 1. овог члана, нарочито се сматра доходак који физичко лице оствари по основу:

- 1) рада који обавља на територији Републике Србије;
- 2) коришћења или располагања правом на територији Републике Србије.

Одредбом члана 65а став 1. Закона прописано је да се приходима од непокретности сматрају приходи које обвезник оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности.

Према одредби члана 65а став 2. Закона, приход од непокретности из става 1. овог члана је остварена закупнина у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао купац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа, а који зависе од обима потрошње купца (нпр. електричне енергије, телефона и слично).

Обвезник пореза на приходе од непокретности је физичко лице које издавањем у закуп или подзакуп непокретности оствари приходе по том основу (члан 65б став 1. Закона).

Основицу пореза на приходе од непокретности чини опорезиви приход као бруто приход из члана 65а став 2. Закона, умањен за нормиране трошкове у висини од 25%, односно стварне трошкове које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода ако за то поднесе доказе, сагласно члану 65в ст. 1. и 3. Закона.

Стопа пореза на приходе од непокретности износи 20% (члан 65г Закона).

Према одредби члана 87. став 1. тачка 2) Закона, годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то нерезиденти за доходак остварен на територији Републике Србије. Доходком се сматра годишњи збир опорезивих прихода из члана 87. став 2. тач. 1) до 8) Закона, у који се урачунава и опорезиви приход од непокретности из члана 65в Закона.

Порез на приходе од непокретности обрачунава се и плаћа по одбитку од сваког појединачно оствареног прихода ако је исплатилац прихода правно лице, предузетник, предузетник паушалац или предузетник пољопривредник (члан 99. став 1. тачка 4) Закона).

Порез по одбитку из члана 99. Закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, осим ако овим законом није друкчије прописано (члан 101. Закона).

Надлежни порески орган, на захтев нерезидента, дужан је да изда потврду о порезу плаћеном у Републици Србији (члан 107а став 4. Закона).

Сагласно одредби члана 29. став 1. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 31/11, 19/12, 139/14 и 30/18), нерезидент који послује преко нерезидентног рачуна врши пренос са тих рачуна у иностранство под условом да су претходно измирене пореске обавезе из тог посла према Републици Србији, о чему подноси потврду надлежног пореског органа о измиреним пореским обавезама.

Имајући у виду наведене одредбе, физичко лице - нерезидент Републике Србије који оствари приход по основу закупнине од давања у закуп непокретности која се налази на територији Републике Србије, обвезник је пореза на доходак грађана на приходе од непокретности.

Порез се обрачунава и плаћа по стопи од 20%, која се примењује на пореску основицу коју чини опорезиви приход као бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 25%, односно стварне трошкове које је обвезник имао при остваривању и очувању прихода ако за то поднесе доказе. У случају кад је опредељена закупнина у нето износу (који износ у себи не садржи

порез на доходак грађана), ради утврђивања пореске основице врши се прерачун са нето на бруто износ закупнине (тзв. брутирање нето износа).

Порез на приходе од давања у закуп непокретности обрачунава се и плаћа по одбитку када је исплатилац прихода (у предметном случају купац) правно лице, сагласно одредбама чл. 99. и 101. Закона. То значи да је исплатилац прихода (као порески плаћац) у обавези да порез обрачуна, обустави и уплати на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода (физичком лицу), у складу са прописима који важе на дан исплате прихода.

Указујемо да приходи од непокретности који се опорезују порезом на доходак грађана приликом њиховог остваривања, ако појединачно, односно заједно са приходима по другим основима који су предмет опорезивања годишњим порезом, по умањењу за плаћене порезе (и доприносе за обавезно социјално осигурање), прелазе прописани неопорезиви износ, подлежу плаћању и годишњег пореза на доходак грађана (на део изнад неопорезивог износа), као додатног пореза, у складу са одредбама чл. 87. до 89. Закона.

Физичко лице - нерезидент Републике Србије које оствари (у предметном случају) приход од непокретности, може да изврши пренос тако остварених средстава (са свог нерезидентног рачуна на рачун у иностранство) под условом да су претходно измирене пореске обавезе из тог посла према Републици Србији, о чему банци подноси потврду надлежног пореског органа о измиреним пореским обавезама.

У вези са одредбом члана 8. тачка 3. Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Француске о статусу Француске школе у Београду, указујемо да се наведена одредба односи на ослобођење Француске школе од плаћања пореза на

непокретна добра која школа користи у образовне сврхе, пореза за пренос апсолутних права на наслеђивање или цесија (пренос или уступање права) на сваки промет када се он врши у функцији обављања делатности школе, на бази правила која ће моћи да буду донета накнадно, путем специфичних билатералних споразума између двеју страна. Наведена одредба споразума не односи се на ослобођење школе (као исплатиоца прихода) од обрачунавања и плаћања пореза по одбитку за приходе чију исплату врши физичким лицима.

5. Порески третман давања запосленима која послодавац врши на терет својих средстава плаћањем здравственој установи трошкова лабораторијског испитивања ради утврђивања присуства вируса SARS-CoV-2 међу запосленима (Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-367/2021-04 од 23.6.2021. год.)

Одредбом члана 13. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 - исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - РС, 93/12, 14/12 - УС, 47/13, 48/13 - исправка, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 13/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21) прописано је да се под зарадом, у смислу тог закона, сматра зарада која се остварује по основу радног односа, дефинисана законом којим се уређују радни односи и друга примања запосленог.

Према одредби члана 13. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21), основица доприноса за запослене и за послодавце је зарада, односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује

радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа.

Одредбом члана 12. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - УС, 113/17 и 95/18 - др. закон) прописано је право запосленог, између осталог, на безбедност и здравље на раду, здравствену заштиту, заштиту личног интегритета и друга права у случају болести, смањења или губитка радне способности и старости. Послодавац је дужан да запосленом обезбеди услове рада и организује рад ради безбедности и заштите живота и здравља на раду, у складу са законом и другим прописима (члан 16. тачка 2) Закона о раду).

Одредбом члана 14. став 1. тачка 3) Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19) прописано је да послодавац организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених, ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог која обухвата најмање превентивне прегледе запосленог (претходне, периодичне, контролне и циљане прегледе) у зависности од пола, узраста и услова рада, као и појаве професионалних болести, повреда на раду и хроничних болести, у складу са законом.

Поред тога, послодавац организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених, ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, која обухвата најмање прегледе запосленог који се обавезно спроводе ради заштите животне и радне средине, ради заштите запосленог од заразних болести у складу са прописима којима се уређује заштита становништва од заразних болести, ради заштите потрошача, односно корисника и друге обавезне здравствене прегледе, у складу са законом (члан 14. став 1. тачка 4) Закона о здравственој заштити).

У вези са питањем да ли се зарадом сматра давање којим послодавац за све запослене обезбеђује средства за здравствену заштиту плаћањем из својих средстава директно на рачун здравствене

установе која пружа услуге, према мишљењу Министарства рада и социјалне политике, број: 011-00-00012/2011-02 од 13. јануара 2011. године, будући да „средства за здравствену заштиту обезбеђује послодавац из својих средстава и да ова давања послодавац плаћа за све запослене директно на рачун здравствене установе која пружа услуге, то ова давања не чине зараду запослених, већ представљају давање које представља издатак за послодавца“.

Имајући у виду наведене законске одредбе и мишљење Министарства рада и социјалне политике, у случају када послодавац, ради утврђивања здравственог стања свих својих запослених у вези са присуством заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, а у функцији обављања послова радног места на које су распоређени, организује у оквиру својих просторија, како се наводи, повремено тестирање запослених на присуство вируса SARS-CoV-2, које је доступно свим запосленима под једнаким условима а сагласно општем акту послодавца, на свој терет обезбеђује средства и врши плаћање директно на рачун здравствене установе која пружа услуге лабораторијског испитивања ради утврђивања присуства вируса, сматрамо да то не представља давање запосленима од стране послодавца и као такво не подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на зараду и плаћању доприноса за обавезно социјално осигурање.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Шта чини основицу пореза на имовину за 2021. годину за земљиште пореског обвезника који води пословне књиге и који вредност непокретности у тим књигама исказује по методу фер вредности у складу са МСФИ за МСП?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00016/2021-04 од 20.8.2021. год.)

Према одредби члана 7. став 1. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, бр. 26/01, 45/02 - СУС, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 - УС, 47/13, 68/14 - др. закон, 95/18, 99/18 - УС, 86/19 и 144/20, у даљем тексту: Закон), основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама, јесте фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Према одредби члана 7. став 2. Закона, основицу пореза на имовину пореског обвезника који непокретности у својим пословним књигама не исказује у складу са ставом 1. тог члана чини:

- 1) за неизграђено земљиште вредност земљишта;
 - 1а) за објекат на или под земљиштем које није предмет опорезивања, односно за које је обвезник друго лице - вредност објекта;
- 2) за остале непокретности - вредност објеката увећана за вредност припадајућег земљишта које је предмет опорезивања, за које је обвезник исто лице.

Вредност непокретности из члана 7. став 2. Закона порески обвезник утврђује према елементима из члана 6. став 1. Закона (члан 7. став 3. Закона).

Сагласно одредби члана 6. став 1. Закона, вредност непокретности из члана 5. тог закона утврђује се применом следећих елемената:

- 1) корисна површина;
- 2) просечна цена квадратног метра (у даљем тексту: просечна цена) одговарајућих непокретности у зони у којој се налази непокретност.

Корисна површина за земљиште је његова укупна површина, укључујући површину под објектом (члан 6. став 2. Закона).

Према одредби члана 7. став 4. тачка 3) Закона, изузетно од става 3. тог члана, вредност непокретности је вредност исказана у пословним књигама на последњи дан пословне године обвезника (у даљем тексту: књиговодствена вредност) у текућој години, и то за објекте за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, осим трговине и управљања.

Према одредби члана 7. став 5. Закона, за непокретности из става 4. тог члана које обвезник у пословним књигама исказује посебно од вредности припадајућег земљишта, осим експлоатационих поља, основицу пореза на имовину чини збир књиговодствених вредности објеката и вредности припадајућих земљишта које су утврђене у складу са ставом 3. тог члана.

Према одредби члана 7. став 6. Закона, ако обвезник вредност земљишта и вредност објеката из става 4. тог члана не исказује посебно у својим пословним књигама, основица пореза на имовину за земљиште и објекат који се на њему налази, као јединствену целину, чини вредност земљишта утврђена у складу са ставом 3. тог члана увећана за грађевинску вредност објекта процењену од стране овлашћеног вештака грађевинске струке са стањем на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Одредбом члана 40. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02

- исправка, 23/03 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19 и 144/20, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да ако порески обвезник установи да пореска пријава, коју је поднео Пореској управи, садржи грешку која за последицу има погрешно утврђену висину пореске обавезе, односно пропуст друге врсте, дужан је да одмах, а најкасније до истека рока застарелости, поднесе пореску пријаву у којој су грешка или пропуст отклоњени (у даљем тексту: измењена пореска пријава).

Поднету пореску пријаву порески обвезник може да измени највише два пута подношењем измењене пореске пријаве (члан 40. став 3. ЗПППА).

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, порески обвезник не може поднети измењену пореску пријаву после покретања поступка пореске контроле за контролисани порески период, односно након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона, као и након покретања радњи пореске полиције у циљу откривања пореских кривичних дела (члан 40. став 5. ЗПППА).

Према томе, кад обвезник пореза на имовину који води пословне књиге вредност непокретности у пословним юџигама исказује по фер вредности у складу са МСФИ за МСП и усвојеном рачуноводственом политиком, основицу пореза на имовину за 2021. годину за неизграђено земљиште не чини фер вредност тог земљишта исказана у пословним књигама обвезника, већ се утврђује применом елемената корисне површине тог земљишта и просечне цене квадратног метра одговарајућег земљишта у зони у којој се конкретно земљиште налази - под условом да је јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази до 30. новембра 2020. године објавила ту просечну цену на начин на који се објављују њени општи акти.

С тим у вези, ако је обвезник установио да је у пореској пријави коју је поднео погрешно утврдио порез за 2021. годину, зато што је погрешно утврдио пореску основицу као фер вредност земљишта исказану у његовим пословним књигама у складу са МСФИ за МСП, има обавезу да одмах, а најкасније до истека рока застарелости поднесе измењену пореску пријаву у којој је отклоњена грешка начињена у „првобитно” поднетој пореској пријави (осим у случају из члана 40. ст. 3. и 5. ЗПППА).

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. По којој стопи се обрачунава и плаћа допринос за обавезно социјално осигурање по основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-418/2021-04 од 02.9.2021. год.)

Одредбом члана 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 44/21, у даљем тексту: Закон о доприносима) прописано је да се овим законом уређују доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса.

Одредбом члана 44. став 1. тачка 1) Закона о доприносима прописано је да се допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава и плаћа по стопи од 25,5%.

Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 86/19), који је ступио на снагу 14. децембра 2019. године, измењен је Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14 - др. закон, 112/15, 113/17 и 95/18), тако да је одредбом члана 3. став 1. прописано да се у члану 44. став 1. тачка 1) проценат: „26%“ замењује процентом: „25,5%“.

Стопа доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање од 25,5% у примени је од 1. јануара 2020. године.

Одредбом члана 16. став 1. Закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 50/18, у даљем тексту:

Закон о поједностављеном радном ангажовању) је прописано је да по основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник послодавац је дужан да плати порез на доходак грађана (у даљем тексту: порез) и доприносе за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), на начин прописан овим законом.

Доприносом, у смислу овог закона, сматрају се допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести сагласно закону којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање (члан 16. став 2. Закона о поједностављеном радном ангажовању).

Одредбом члана 17. став 2. тачка 1) Закона о поједностављеном радном ангажовању прописано је да се доприноси обрачунавају и плаћају по стопи по којој се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање обрачунавају и плаћају ти доприноси, и то за обавезно пензијско и инвалидско осигурање – 26%.

Имајући у виду да је одредбом члана 17. став 2. тачка 1) Закона о поједностављеном радном ангажовању прописано да се доприноси обрачунавају и плаћају по стопи по којој се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање обрачунавају и плаћају ти доприноси, истичемо да је стопа по којој се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање измењена тако да је стопа од 26% која је била у примени до 31. децембра 2019. године измењена на начин да од 1. јануара 2020. године износи 25,5%.

Сходно томе, сматрамо да се по основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник допринос за пензијско и инвалидско осигурање од 1. јануара 2020. године обрачунава и плаћа по стопи од 25,5% по којој се у складу са Законом о доприносима обрачунава и плаћа допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

ЦАРИНЕ

1. Коришћење електронског потписа и необавезна употребе печата привредних субјеката на документацији у царинском поступку

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00817/2021-17 од 30.8.2021. год.)

Чланом 5. Царинског закона („Службени гласник РС“, бр. 95/18, 91/19 - др. закон и 144/20) прописано је да размене информација, као што су декларације, захтеви или одлуке, између царинских органа и између привредних субјеката и царинског органа и чување тих информација, у складу са царинским прописима, врше се употребом техника електронске обраде података. Средства за размену и чување информација, осим употреба техника електронске обраде података из става 1. овог члана, могу се користити:

1) стално ако су нарочито оправдана врстом саобраћаја или ако употреба техника електронске обраде података није одговарајућа за дате царинске формалности;

2) привремено, у случају привременог квара рачунарског система царинског органа или привредних субјеката. Царински орган одређује услове под којима привредни субјекти могу да се обраћају том органу употребом техника електронске обраде података.

Затим, чланом 241. Царинског закона прописано је да средства за размену и чување података, која нису технике електронске обраде података из члана 5. став 1. овог закона могу се употребљавати ако електронски системи који су неопходни за примену одредаба овог закона још увек нису оперативни.

Даље, чланом 224. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС“, бр. 39/19 и 8/20) прописано је да, у складу са чланом 5. став 3. и чланом

241. Царинског закона, до успостављања потпуне оперативности електронских система који су неопходни за примену одредаба Царинског закона, може се употребљавати декларација у писаном облику, чији облик, садржину, начин подношења и попуњавања прописује министар. С тим у вези, треба имати у виду члан 8. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Службени гласник РС“, бр. 94/17 и 52/21) којим је прописано да се електронски документ израђује применом једне од доступних и употребљивих информационо комуникационих технологија, ако законом није другачије одређено.

Из претходно наведених одредби произлази да уколико електронски системи за размену и чување података нису оперативни, односно уколико нису успостављени потпуно оперативни електронски системи који су потребни за примену царинских прописа, могу се употребљавати средства за размену и чување података, која нису технике електронске обраде података.

Даље, још бисмо указали и на члан 121. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење) којим је прописано да:

1) исправе подносе странке или прибавља орган који води поступак;

2) странка подноси исправу у оригиналу или микрофилмској или електронској копији или репродукцији копије, или овереном или обичном препису;

3) овлашћено службено лице увек може захтевати да се покаже оригинал исправа;

4) ако је препис веран оригиналу, овлашћено службено лице о томе ставља службену белешку на препису;

5) сматра се да је странка поднела исправу и кад обавести орган о томе у којој се службеној евиденцији налази одговарајући запис који је доступан органу.

Према томе, имајући у виду све претходно наведено, учесници у царинском поступку могу да подносе документацију у електронском облику, у мери у којој је то тренутно могуће у складу са електронским системом царинског органа. Напомињемо да је у Управи царина у току спровођење пројекта аутоматизације увозног и извозног поступка који ће као крајњи резултат имати потпуно безпапирно царинско пословање.

Што се тиче обавезности употребе печата привредних субјеката на документацији у царинском поступку, Влада Републике Србије је 2018. године усвојила Закључак о укидању обавезне употребе печата у пословању предузетника, привредних друштава и других правних лица приватног права, којим се налаже органима државне управе да, у оквиру свог делокруга, припреме измене и допуне прописа и аката којима је уређена обавезна употреба печата у пословању предузетника, привредних друштава и других правних лица приватног права, на начин да се укида обавезна примена печата у пословању привредних субјеката. Поступајући у складу са наведеним закључком, извршене су измене царинских прописа на тај начин да је укинута обавеза употребе печата од стране предузетника, привредних друштава и других правних лица приватног права, учесника у царинском поступку.

2. Полагање и раздужење обезбеђења за царински дуг за робу која се ставља у слободан промет

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00667/2021-17 од 10.8.2021. год.)

Чланом 77. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 95/18 ... 144/20) прописана су општа правила у вези са полагањем обезбеђења за плаћање царинског дуга који је настао или би могао настати, а ст. 1-6 тог члана прописано је да, ако царински орган захтева да се положи обезбеђење за плаћање царинског дуга који је

настао или који би могао настати, то обезбеђење треба да покрије износ увозних или извозних дажбина и осталих дажбина насталих у вези са увозом и извозом робе, и захтева се од дужника или лица које може постати дужник, при чему царински орган може дозволити да обезбеђење за плаћање царинског дуга положи и лице које није лице од којег се то захтева.

Царински орган захтева да се за одређену робу или за одређену декларацију положи само једно обезбеђење не искључујући примену одредби члана 85. тог закона, које се односе на ситуације у којима царински орган захтева да се поднесе додатно или ново обезбеђење. При томе, обезбеђење положено за одређену декларацију се примењује на износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и осталим дажбинама за сву робу која је обухваћена или се пушта на основу те декларације, без обзира да ли је декларација исправна или не. То обезбеђење, ако није раздужено, може се користити, у оквирима осигураног износа, за наплату износа увозних или извозних дажбина и других дажбина које треба платити након накнадне контроле те робе.

Такође, на захтев лица из овог члана, царински орган може, у складу са чланом 83. ст. 1, 2. и 3. овог закона, да одобри полагање заједничког обезбеђења које покрива износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу за две или више операција, декларација или царинских поступака.

Ако се ради обезбеђења царинског дуга подноси банкарска гаранција, као што је наведено у допису, та гаранција у складу са ст. 1. и 3. члана 145. Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима („Службени гласник РС”, бр. 39/19 и 8/20) мора да има рок важења који не може бити краћи од рока у којем може настати царински дуг, продужен за три месеца, односно шест месеци за гаранције поднете као обезбеђење за плаћање царинског дуга који би могао настати у поступку активног оплемењивања, а

ако дужник подноси нову гаранцију, царински дугови који су били обезбеђени претходном гаранцијом, а нису у потпуности плаћени, односно царински дугови који могу још настати, морају бити обезбеђени новом гаранцијом коју положи дужник. Нова гаранција мора да садржи клаузулу да се из ње могу наплатити и дугови који су били обезбеђени претходном гаранцијом.

У случају из вашег дописа то значи да ако је првобитна банкарска гаранција, којом је била обезбеђена конкретна роба у вези са којом је извршена накнадна контрола, потпуно раздужена и враћена банци, те замењена новом гаранцијом која садржи клаузулу да се из ње могу наплатити и дугови који су били обезбеђени претходном гаранцијом, а који подразумевају и дугове утврђене у току накнадне контроле, царински орган има могућност да је искористи за наплату додатног износа царинског дуга утврђеног у току те накнадне контроле.

Раздуживање обезбеђења врши се у складу са чланом 86. Царинског закона којим је прописано да царински орган раздужује обезбеђење одмах када се царински дуг или обавеза по основу других дажбина које се наплаћују при увозу или извозу, угаси или више не може да настане, а ако су царински дуг или обавеза по основу других дажбина које се наплаћују при увозу или извозу делимично угашени, или ако могу да настану само у односу на део износа који је обезбеђен, одговарајући део обезбеђења се сходно томе раздужује на захтев лица које је положило обезбеђење, осим ако се ради о износу због којег раздуживање дела обезбеђења није оправдано.

Чланом 109. Царинског закона прописане су ситуације у којима се царински дуг гаси, и у ставу 1. тог члана набројани су следећи конкретни случајеви:

- 1) ако дужник више не може да се обавести о царинском дугу, у складу са одредбом члана 90. овог закона;
- 2) плаћањем износа увозних или извозних дажбина;
- 3) отпустом износа увозних или извозних дажбина у складу са ставом 5. овог члана;
- 4) ако је поништена декларација за робу декларисану за царински поступак за који настаје обавеза плаћања увозних или извозних дажбина;
- 5) ако је роба која подлеже плаћању увозних или извозних дажбина одузета, или задржана и истовремено или накнадно одузета;
- 6) ако је роба која подлеже плаћању увозних или извозних дажбина уништена под царинским надзором или уступљена држави;
- 7) ако је нестанак робе или неиспуњење обавеза које проистичу из царинских прописа последица потпуног уништења или неповратног губитка робе због стварне природе робе или непредвидивих околности или више силе, или као последица налога царинског органа. Роба се сматра неповратно изгубљеном када је неупотребљива за било које лице;
- 8) ако је царински дуг настао у складу са одредбама чл. 67. или 70. овог закона и ако су следећи услови испуњени:
 - (1) да пропуст који је довео до настанка царинског дуга није имао значајан утицај на правилно спровођење конкретног царинског поступка и није представљао покушај преваре;
 - (2) да су све формалности неопходне за регулисање статуса робе накнадно спроведене;
- 9) ако је роба стављена у слободан промет без плаћања дажбина, или са смањеном стопом увозне дажбине на основу њене употребе у посебне сврхе, извезена са дозволом царинског органа;
- 10) ако је настао у складу са чланом 66. овог закона и ако су поништене формалности које су спроведене како би омогућиле одобрење преференцијалног тарифног третмана из тог члана;

11) ако је царински дуг настао у складу са чланом 67. овог закона а царинском органу је пружен задовољавајући доказ да роба није употребљавана или коришћена и да је изнета из царинског подручја Републике Србије.

Сам поступак раздуживања обезбеђења подразумева, пре свега, испитивање испуњености услова из члана 86. Царинског закона (да ли је царински дуг потпуно угашен или још увек може да настане након накнадне контроле) и зависи од конкретног облика и намене положеног обезбеђења. У случају појединачног обезбеђења које важи за појединачне операције, декларације или царинске поступке, раздуживање значи враћање обезбеђења лицу које га је положило, али тек након што је утврђено да је дуг угашен и не може више да настане, односно да је накнадна контрола извршена и плаћено све што је требало платити након ње, а ако накнадна контрола није извршена у роковима које царински орган има на располагању за то, дуг више не може да настане и обезбеђење се може раздужити и вратити. У случају заједничког обезбеђења које важи за две или више операција, декларација или царинских поступака, плаћањем износа царинског дуга раздужује се део износа обезбеђења који је био резервисан за његово плаћање и, уз остатак осигураног износа, постаје расположив за плаћање нових царинских дугова у року трајања тог обезбеђења.

Рокови у којима царински орган може да врши накнадну контролу у вези су са роковима за обавештавање дужника о настанку царинског дуга прописаним чланом 90. Царинског закона (основни рокови су три године од дана када је царински дуг настао у редовном поступку или 10 година ако царински дуг настаје као последица радње која је, у време када је извршена, подлежала покретању прекршајног или кривичног судског поступка). Након истека рокова из тог члана нема сврхе вршити накнадну контролу с обзиром да се дужник више не може обавестити о царинском дугу.

Обавезу да плати царински дуг, у складу са чланом 94. Царинског закона, има пре свега, дужник, а дужници су у случају стављања робе у слободан промет (члан 65. ст. 3. и 4. Царинског закона):

1. декларант и
2. лице за чији рачун је декларација поднета, у случају посредног заступања, и
3. лице које је пружио податке потребне за састављање декларације и које је знало, или је основано требало да зна да су ти подаци нетачни, у случају да је декларација за стављање робе у слободан промет састављена на основу података због којих увозне дажбине нису наплаћене у целости или делимично.

Поред дужника, ту обавезу има и банка, с обзиром да банка издавањем гаранције, у складу са чланом 82. став 2. Царинског закона, преузима на себе обавезу да плати осигуран износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу.

Додатно, чланом 72. Царинског закона прописано је да ако више лица има обавезу да плати износ увозних или извозних дажбина за исти царински дуг, она су обавезна да тај износ плате солидарно, тј. царински орган има право да захтева плаћање обавеза по основу конкретног царинског дуга од кога хоће (члан 414. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... бр. 18/20).

Имајући у виду претходно наведено, може се закључити да положено обезбеђење треба да буде довољно велико да може да покрије царински дуг за робу утврђен у тренутку царинења те робе ради стављања у жељени поступак, али и потенцијално додатни износ тог дуга који може бити утврђен у току накнадне контроле. Ако положено обезбеђење не обезбеђује, или више није сигурно или довољно да обезбеди плаћање износа увозних или извозних дажбина

који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, у прописаном року, царински орган у складу са чланом 85. Царинског закона има право да захтева од било ког лица из члана 77. овог закона да положи додатно обезбеђење или да претходно положено обезбеђење замени новим, према сопственом избору. Раздуживање обезбеђења које је првобитно положено за одређену робу не значи и крај обавезе обезбеђивања те робе, све док не прођу сви рокови које царински орган има на располагању да провери обављена царињења, утврђене и наплаћене царинске дугове и наплати евентуално додатне износе царинског дуга.

3. Услови и потребна документација за увоз путничких моторних возила Jaguar и Land Rover пореклом из Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске (у даљем тексту: УК), која се увозе из Мађарске, у циљу примене преференцијалног режима трговине у складу са Споразумом о партнерству, трговини и сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00720/2021-17 од 09.7.2021. год.)

Споразум о партнерству, трговини и сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске (у даљем тексту: „Споразум”) почео је привремено да се примењује 20. маја 2021. године, у складу са његовим чланом 12. став 4, до окончања поступка ратификације у обе Стране. Преференцијалне стопе царине које се примењују на увоз робе у Републику Србију из УК садржане су у колони 5 Уредбе о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2021. годину („Службени гласник РС”, бр. 65/21).

У складу са чланом 3. Споразума, одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 83/08 и 12/14), које су биле на снази непосредно пре него што су престале да се примењују на УК, преузимају се овим Споразумом и чине његов саставни део. Ово, између осталог, значи да је у погледу трговине робом између УК и Републике Србије задржан исти ниво либерализације трговине који је важио док је УК била чланица Европске уније.

Правила о пореклу робе садржана су у Анексу III уз Споразум („Протокол о дефиницији појма производи са пореклом и методама административне сарадње”, у даљем тексту: „Протокол”). Додатно, у складу са чланом 40. Споразума, Анекси I до IVб Прилога I Регионалне конвенције о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Службени гласник РС - МУ”, бр. 7/13) уграђени су у Протокол и чине његов саставни део као Инкорпорирани анекси I до IVб (Листа обраде и прераде коју треба извршити на материјалима без порекла како би прерађени производ могао да стекне статус производа са пореклом и обрасци доказа о пореклу - EUR. 1 и Изјаве о пореклу).

Чл. 3. и 4. Протокола садрже одредбе у вези са кумулацијом порекла робе у УК, односно у Републици Србији. Међутим, без обзира на потенцијалну могућност кумулације порекла са трећим земљама или територијама садржану у овим члановима, правила о пореклу робе садржана у Протоколу тренутно се примењују искључиво на производе који се извозе из Републике Србије у УК, односно из УК у Републику Србију.

Члан 13. Протокола садржи одредбе о *директном транспорту*, према којем се повлашћени третман предвиђен овим споразумом примењује само на производе који задовољавају услове из овог протокола који се директно транспортују између Страна или преко територија других земаља или територије наведених у чл. 3. и 4. са којима се кумулација може применити. Међутим, производи

који чине једну јединствену пошиљку могу се транспортовати преко других територија и могу се, ако то околности налажу, претоварити или привремено ускладиштити на тим територијама, под условом да роба остане под надзором царинских органа у земљи или територији транзита или складиштења и да се не подвргава другим поступцима осим истовара, поновног утовара или било ког поступка намењеног њеном очувању у добром стању.

Докази о томе да су испуњени услови директног транспорта доказују се царинским органима Стране увознице подношењем:

- транспортног документа који обухвата пут од Стране извознице кроз земљу или територију транспорта; или

- уверења издатог од стране царинских органа земље или територије транзита, које садржи тачан опис производа, у коме се наводи датум истовара и поновног утовара производа и, где је то могуће, имена бродова или друге ознаке употребљених превозних средстава, и у коме се потврђују услови под којима су се производи налазили у земљи или територији транзита; или

- у недостатку поменутих, неких других докумената којима се то поткрепљује.

Имајући у виду све претходно наведено, у описаном случају, за путничка моторна возила која имају порекло УК и која су оцарињена, односно стављена у слободан промет у Мађарској (ЕУ), а која се увозе у Републику Србију из Мађарске (ЕУ), није могуће применити преференцијални режим трговине предвиђен Споразумом, из разлога што није испуњено правило директног транспорта, а дијагонална кумулација (потврђивање УК порекла у ЕУ) у овом тренутку није могућа између УК, ЕУ и РС из разлога што иста није предвиђена Споразумом о трговини и сарадњи између УК и ЕУ (предвиђена је само билатерална пуна кумулација), а један од услова за примену дијагоналне кумулације порекла је да правила

о пореклу између страна које примењују кумулацију порекла буду идентична.

С тим у вези, у циљу примене преференцијалног режима трговине предвиђеног Споразумом, за сада треба евентуално размотрити могућност прилагођавања вашег ланца снабдевања новонасталим околностима, на начин да:

- путничка моторна возила увозите у Републику Србију директно из УК, уз обавезно прилагање доказа о пореклу (EUR.1 или изјава о пореклу) издатог у УК, у којем је као крајња дестинација наведена Република Србија, или

- уколико се предметна роба коју прати доказ о пореклу издат у УК отпрема из Мађарске, која се у том случају третира као земља транзита или складиштења у складу са чланом 13. Протокола, неопходно да иста буде под надзором царинског органа Мађарске и да се не подвргава другим поступцима осим истовара, поновног утовара или било ког поступка намењеног њеном очувању у добром стању, што се доказује подношењем претходно наведених докумената царинском органу Републике Србије.

ФИСКАЛНЕ ПОГОДНОСТИ И ДИРЕКТНА ДАВАЊА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ

1. Када је привредно друштво, које је користило фискалне погодности и директна давања у току 2020. године, донело одлуку о расподели добити за 2019. годину и за претходне године, а исплату дивиденде није извршило у 2020. години, да ли губи право на фискалне погодности и директна давања која је остварило сагласно Уредби када по наведеној одлуци о расподели добити исплату дивиденде изврши у 2021. години?
(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-510/2021-04 од 21.6.2021. год.)

Одредбом члана 12. став 3. Уредбе о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID -19 („Службени гласник РС“, бр. 54/20 и 60/20, у даљем тексту: Уредба) прописано је да су привредни субјекти који изгубе право на коришћење фискалних погодности и директних давања прописаних овом уредбом дужни да:

- плате све обавезе за које им је одобрено одлагање плаћања заједно са припадајућом каматом обрачунатом по стопи по којој се врши обрачун камате за кашњење у исплати пореских обавеза која се рачуна почев од дана када су наведене обавезе доспеле за плаћање у складу са законима којим се уређује плаћање одговарајуће обавезе, најкасније у року од пет дана од дана престанка права на коришћење фискалних погодности и директних давања; и

- изврше повраћај директних давања са каматом обрачунатом по стопи по којој се врши обрачун камате за кашњење у исплати пореских обавеза почев од дана када су им исплаћена појединачна директна давања, најкасније у року од пет дана од дана престанка права на коришћење фискалних погодности и директних давања.

Према одредбама члана 16. ст. 1. и 2. Уредбе, привредни субјекти у приватном сектору који се одреде за коришћење фискалних погодности и директних давања из буџета не могу исплаћивати дивиденде до краја 2020. године, а у случају да поступи супротно ставу 1. овог члана привредни субјекти у приватном сектору губе право на коришћење фискалних погодности и директних давања прописаних овом уредбом и на њих се сходно примењују одредбе члана 12. Уредбе.

Забрана из овог члана се не односи на исплату дивиденде у акцијама, односно уделима исплатиоца дивиденде (члан 16. став 3. Уредбе).

Под дивидендама, у смислу овог члана, се подразумевају све исплате које својим власницима изврши привредно друштво по основу њиховог власништва над акцијама, односно уделима тог привредног друштва (члан 16. став 4. Уредбе).

Према одредби члана 271. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19), плаћање дивиденде акционарима може се одобрити одлуком о расподели добити усвојеној на редовној седници скупштине, којом се одређује и износ дивиденде и рок за исплату дивиденде (одлука о исплати дивиденде), који не може бити дужи од шест месеци од дана доношења одлуке о исплати дивиденде.

Редовна седница скупштине одржава се једном годишње, најкасније у року од шест месеци од завршетка пословне године (члан 364. став 1. Закона о привредним друштвима).

Имајући у виду наведено, када је привредно друштво које је користило фискалне погодности и директна давања према Уредби, у току 2020. године донело одлуку о расподели добити за 2019. годину и за претходне године сагласно Закону о привредним друштвима, а исплату дивиденде није извршило у 2020. години, сматрамо да то привредно друштво не губи право на фискалне погодности и директна давања која је остварило сагласно Уредби када по наведеној одлуци о расподели добити исплату дивиденде изврши у 2021. години.

ДИРЕКТНА ДАВАЊА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА У ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ

1. Да ли привредни субјект који је основан и регистрован код надлежног органа 18. фебруара 2021. године има право на директна давања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1586/2021-04 од 25.8.2021. год.)

Уредбом о утврђивању Програма директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС”, бр. 11/21, у даљем тексту: Уредба), која је у примени од 13. фебруара 2021. године, утврђује се Програм директних давања из буџета Републике Србије привредним субјектима у приватном сектору у циљу ублажавања економских последица проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 (у даљем тексту: Програм).

Према Програму, део II Значење појединих појмова, тачка 1), привредне субјекте у приватном сектору чине сви привредни субјекти који нису обухваћени Списком корисника јавних средстава утврђеним у складу са Правилником о Списку корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, бр. 160/20), на последњи дан месеца који претходи месецу у коме се исплаћује конкретно директно давање, и то:

- резидентна правна лица у смислу закона којим се уређује опорезивање добити правних лица;
- резидентни предузетници (предузетници, предузетници паушалци, предузетници пољопривредници и предузетници друга лица, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана); и
- огранци и представништва страних правних лица.

Према одредби става 6. дела III Програма (Право на коришћење директних давања), право на директна давања могу остварити привредни субјекти у приватном сектору:

- који су закључно са даном ступања на снагу Програма основани и регистровани код надлежног органа или организације, односно ако су закључно са даном ступања на снагу Програма постали обвезници ПДВ;

- којима на последњи дан месеца који претходи месецу у коме се исплаћују директна давања није привремено одузет ПИБ.

Имајући у виду наведено, право на коришћење директних давања из Уредбе имају привредни субјекти у приватном сектору који су закључно са даном ступања на снагу Програма основани и регистровани код надлежног органа или организације. С тим у вези, новоосновани привредни субјект који је, у конкретном случају, основан и регистрован код надлежног органа 18. фебруара 2021. године, не може да користи директна давања из Уредбе с обзиром да је основан после 13. фебруара 2021. године.

ПОДСЕТНИК

ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ У СЕПТЕМБРУ 2021. ГОДИНЕ

ЗАКОНИ	
Закон о потврђивању Оквирног споразума о зајму LD 2070 (2020) између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије за пројектни зајам – Студентско становање	<i>Сл. гласник РС – Међународни уговори</i> , бр. 17 од 13. септембра 2021. год.
ОДЛУКЕ	
Одлука о измени Одлуке о условима за смањење царинских дажбина на одређену робу	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 86 од 03. септембра 2021.
Одлука о изменама Одлуке о одређивању одговорних лица и тела за управљање програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) за период 2014–2020. године	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 90 од 17. септембра 2021.
Одлука о образовању Координационог тела за координацију стратешких активности предвиђених Програмом трансформације Пореске управе за период 2021–2025. године	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 90 од 17. септембра 2021.

Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-8626/2021	Сл. гласник РС, бр. 91 од 20. септембра 2021.
Одлука о емисији дугорочних државних хартија од вредности на међународном финансијском тржишту, 05 број 424-8628/2021-1	Сл. гласник РС, бр. 91 од 20. септембра 2021.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Ана Панчић. – Год. 32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132